

Менеджмент соціокультурної діяльності

Махінько Роксана Сергіївна

студента

Київського університету культури

Махинько Роксана Сергеевна

студента

Киевского университета культуры

Makhinko Roksana

Student of the

Kyiv University of Culture

Науковий керівник:

Манов Михайло Аркадійович

кандидат економічних наук,

Київський університет культури

ОСОБЛИВОСТІ СПА-ГОТЕЛІВ

ОСОБЕННОСТИ СПА-ГОТЕЛЕЙ

FEATURES OF SPA HOTELS

Анотація. Стаття є дослідженням особливостей спа-готелів. Зазначено, що спа-готелі стали модним трендом останніх років, оскільки вони пропонують все, що потрібно для здорового способу життя. Наведено визначення спа-готелів запропоноване різними дослідниками. З'ясовано, що діапазон спа-процедур, які пропонуються у готелі розробляється з урахуванням його розташування, спеціалізації, наявних рекреаційних ресурсів. Вказано, що наявність відповідного сервісу дозволить спа-готелям підтримувати попит на свої послуги і залучати клієнтів протягом усього року.

Ключові слова: спа-готелі, здоровий спосіб життя, спа-процедури, спа-концепція.

Аннотація. Стаття представляє собою дослідження особливостей спа-отелей. Отмечено, что спа-отели стали модным трендом последних лет, поскольку они предлагают все, что нужно для здорового образа жизни. Приведены определения спа-отелей предложенные различными исследователями. Выяснено, что диапазон спа-процедур, предлагаемых в отеле разрабатывается с учетом его расположения, специализации, имеющихся рекреационных ресурсов. Указано, что наличие соответствующего сервиса позволит спа-отелям поддерживать спрос на свои услуги и привлекать клиентов в течение всего года.

Ключевые слова: спа-отели, здоровый образ жизни, спа-процедуры, спа-концепция.

Summary. The article is a study of the features of spa hotels. It is noted that spa hotels have become a fashion trend in recent years, as they offer everything you need for a healthy lifestyle. The definitions of spa hotels proposed by various researchers are given. It has been found that the range of spa treatments offered by the hotel is tailored to its location, specialization, and available recreational resources. It is indicated that the availability of the appropriate service will allow spa hotels to maintain demand for their services and attract customers throughout the year.

Key words: spa hotels, healthy lifestyle, spa treatments, spa concept.

Ринок SPA-послуг в світі знаходиться на стадії динамічного розвитку. У більшості країн Європи та у США відпочинок у спа-готелі стає однією із складових частин життя людини. В моду входить здоровий спосіб життя, і в усьому світі збільшується кількість людей, які

намагаються стежити за своїм здоров'ям, підтримувати його на оптимальному рівні і тому потребують відновних програм. У боротьбі за масового споживача провідні готелі і усього світу почали переорієнтацію своєї діяльності на людино центричні цінності сучасної цивілізації. Готелі змушені диверсифікувати свій продукт, щоб виходити на нові сегменти споживчого ринку та залучати додаткових клієнтів. Зберігаючи свою основну функцію, провідні готелі світу урізноманітнюють програму перебування клієнтів, пропонують широкий вибір комплексів оздоровчих і відновних послуг [6, с. 31]. Актуальним стає питання про організацію спа-готелів відповідно до сучасних світових тенденцій.

Загальні питання сучасного стану розвитку світової спа-індустрії, класифікації послуг SPA-центрів при готельних підприємствах та організації діяльності спа-готелів розкрито в роботах таких вчених як А. С. Шматків, О. Т. Лойко, М. П. Мальська, І. Г. Пандяк, Д. Г. Решетніков, А. Г. Траскевіч, Є. І. Найдіна, Л. І. Баранова, С. А. Кучмівський, М. В. Рутінській та інші.

Більшість фахівців, що працюють в індустрії гостинності, відзначають новий обов'язковий компонент в «Портфелі потреб» туристів, а саме оздоровчі та спа-процедури. В сучасну вітчизняну термінологію активно впроваджуються таке нове поняття, як спа-готелі, які розглядаються споживачами як альтернатива сучасному санаторно-курортному лікуванню. А особливістю Спа-готелів є те, що їх діяльність спрямована не тільки на надання стандартних послуг, але і на надання додаткових послуг спа-центру для клієнтів бажаючих відпочити і відновити сили. SPA-центри традиційно розглядаються як спеціально відведені місця відпочинку, в яких завдяки використанню мінеральних і термальних вод, мінеральних лікувальних солей і грязей, водоростей, а також різноманітних масажів, масок, скрабів доглядають за тілом.

Зростаюча диверсифікація подібних послуг викликає необхідність до чіткого визначення поняття спа-готель, яке наведено в таблиці 1.

Таблиця 1

Визначення поняття SPA-готель

Автор	Визначення
Боброва А. А. [1, с. 18]	Спа-готель – це готель, який володіє власним спа-центром, номери якого мають додаткове оснащення для проведення індивідуальних спа-процедур
Нікітіна О. А., Воронцова Г. Г. [4, с. 694]	Спа-готелі та курортні спа – це спа-центри, що знаходяться на території готелю або курорту і надають послуги як гостям готелю, так і усім бажаючим
Шарабчієв Ю. Т. [7, с. 80]	Спа-готелі надають комплекс оздоровчих послуг високого рівня. Обов'язковою умовою є індивідуальний підхід до кожного клієнта, створення індивідуальних спа-програм

При виборі СПА-готелю варто звертати особливу увагу на комплекс спа- процедур, які пропонує готель. Так, в класифікації сучасних моделей спа виділяються американська, французько-італійська, австрійська, німецька, східна і слов'янська [2, с. 12].

Для американської моделі характерні процедури, які проводяться із застосуванням складного багатофункціонального обладнання без впливу природних курортних факторів. Так, найбільш популярною формою послуги спа-готелів є в США є «курорт одного дня», ідея якого полягає в тому, щоб перенести або відтворити основні натуральні лікувальні фактори курорту в умовах мегаполісу. Така модель характеризується обов'язковою наявністю експрес-програм і процедур, які допомагають швидко і комплексно досягти бажаного результату.

У французько-італійській моделі поєднується відпочинок у комфортабельному готелі високого рівня з вишуканою французькою кухнею та морським пейзажем з лікувальними процедурами, які базуються на використанні морської води, морських лікувальних грязей, водоростей і морського клімату.

Австрійський спа – це дизайнерські оформлені зони на території численних гірськолижних готелів. В основному це різні види римських терм (лаконіум, тепидариум, кальдаріуми, фригідаріум), басейни, величезні зони відпочинку і релаксації з елементами альпійської природи і чистого повітря.

У німецькій моделі характерним є активне використання в процесі проведення спа-процедур води – різноманітні ванни, басейни, підводний масаж водяними струменями, обтирання, вологі укутування.

Особливість східної моделі є екзотичність спа-процедур, зібраних у Індії та країнах Азії. У ній продуються традиційні східні філософські погляди з ідеями холістичної медицини, яка включає в себе традиційну китайську медицину, натуропатию, гомеопатию, антропософську і нетрадиційну медицину, гомотоксикологію, фітотерапію, психотерапію.

Слов'янська модель базується на традиційних різних видах бань, купелей і інших способів термічного і масажного впливу на організм людини. У слов'янських країнах люди століттями ходили в баню митися і парити себе віниками, купалися в купелі і в ополонці, а зараз ці процедури з міцно увійшли в спа-пропозиції готелів.

Також необхідно зазначити, що в залежності від базового розташування виділяють міські та заміські спа-готелі. Міський спа-готель – це готель категорії не нижче трьох зірок, який розташований в межах міста та має власний спа-центр. Клієнтами такого готелю можуть бути як є туристи, так і місцеве населення. А в структурі пропозиції наявні як короткі програми для гостей, так і різноманітні програми для мешканців міста. Спа-готель заміського типу – розташований у мальовничому куточку за межами міста готель категорії три зірки і вище з власним SPA-центром. Такі готелі позиціонують себе, як комплекс для короткочасного заміського відпочинку на природі з різноманітними SPA-програмами,

фітнес-програмами, послугами естетичної косметології, програмами лікувального харчування, які доповнюють один одного.

Спільним міських та заміських спа-готелів є те, що вони дотримуються спа-концепції та надають комплекс оздоровчих і релаксуючих послуг високого рівня, створення індивідуальних програм догляду та релаксації, а також комплексна робота з людиною, при якій відбувається одночасний вплив на всі органи чуття. Відповідно, такий підхід до клієнта вимагає високих витрат, тому послуги спа дороги і доступні тільки людям з високим рівнем доходів. Як зазначає генеральний директор Orange Ring hotel management Сергій Колесников, спа не є необхідною послугою для організму, скоріше це розкіш, спа-процедури призначені не для хворих, а для тих, хто просто хоче краще виглядати [5]

До спа-концепції відноситься і дизайн готелю. Так, для готелю відкриті широкі можливості в даному напрямку: дизайн номерів, починаючи зі стін з живих рослин і закінчуючи водою з природними ароматизаторами, очищення води і повітря, гіпоалергенна обстановка кімнат, високотехнологічне освітлення, яке благотворно впливає на періоди сну та бадьорості гостей. Інтер'єри у спа-готелі повинні відрізнятися «чистотою» простору, лаконічністю, єдністю світлового і колірною рішення. Велика увага повинна приділятися максимально можливому використанню екологічно чистих матеріалів, таких, як дерево, камінь, натуральні тканини.

При можливості, територія готелю також повинна відповідати вимогам спа-концепції. Озеленення території, представлене парковими зонами, квітниками, садово-парковими скульптурами, фонтанами і природними та штучними водоймами позитивно впливає не тільки на фізичний стан гостей (оздоровлення на свіжому повітрі), але і заспокійливо діє на нервову систему [3, с. 17].

Додаткові послуги в спа-готелі, які охоплюють духовний, емоційний і соціальний аспекти, можуть бути представлені різними заходами: тренінги психологічного здоров'я, сеанси медитації, культурні програми (музичні концерти і танцювальні вечори), анімаційні програми – все обмежується лише фантазією готельєрів. Тому при організації роботи спа-готелю необхідно враховувати специфічні особливості, пов'язані з організацією тієї чи іншої послуги. Також потрібно подбати про комплексність послуг, так як підтримання гарного самопочуття гостей базується саме на цьому принципі.

Отже, спа-готелі стали модним трендом останніх років, оскільки вони пропонують все, що потрібно для здорового способу життя. Діапазон спа-процедур, які пропонуються у готелі розробляється з урахуванням його розташування, спеціалізації, наявних рекреаційних ресурсів. Відзначено, що сьогодні багато туристів зупиняються переважно у такому готелі, де представлено комплекс послуг з оздоровчих процедур. Крім того, наявність відповідного сервісу дозволить спа-готелям підтримувати попит на свої послуги і залучати клієнтів протягом усього року.

Література

1. Боброва А. А. Анализ классификаций объектов СПА на международном рынке услуг / А. А. Боброва // Сборник трудов Санкт-Петербургского государственного экономического университета «Актуальные проблемы развития индустрии гостеприимства». 2016. С. 17–20.
2. Ефремова М. В. Технология и организация СПА и велнес услуг в гостиничных комплексах: Учебно-методическое пособие / М. В. Ефремова. Нижний Новгород: Нижегородский госуниверситет, 2014. 21 с.

3. Корякина А. Н. Особенности формирования архитектуры спа-комплексов и велнесс-центров в России и за рубежом / А. Н. Корякина // Вестник Томского государственного архитектурно-строительного университета. 2008. № 1. С. 14–21.
4. Никитина О. А. Диверсификация санаторнокурортной деятельности и особенности развития в индустрии гостеприимства / О. А. Никитина, Г. Г. Воронцова // Фундаментальные исследования. 2014. № 8–3. С. 693–696.
5. Специфика SPA – отелей. URL: <https://www.frontdesk.ru/article/specifika-spa-oteley>. (дата звернения 17.01.2021).
6. Страчкова Н. В. Подходы к классификации spa-центров / Н. В. Страчкова. О. С. Ракова // Ученые записки Таврического национального университета имени В. И. Вернадского Серия «География». 2014. Т. 27 (66). № 3. С. 31–40.
7. Шарабчиев Ю. Т. СПА и велнес: что это такое? / Ю. Т. Шарабчиев // Журнал международные обзоры: Клиническая практика и здоровье. 2013. № 2. С. 79–83.